

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ

МЕДВІДЬ Анна,

*здобувачка освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності «Туризм та рекреація»,
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Запоріжжя*

Розвиток креативного туризму в Україні у контексті європейської культурної політики є надзвичайно актуальним з огляду на євроінтеграційні процеси та зростання ролі креативних індустрій у соціально-економічному розвитку. Креативний туризм, орієнтований на активну взаємодію туристів з місцевою культурою через участь у майстер-класах, фестивалях, художніх проектах та гастрономічних подіях, є потужним інструментом збереження культурної спадщини та просування національного бренду. Впровадження

європейських практик у сфері креативного туризму сприяє формуванню привабливих туристичних дестинацій, стимулює економіку регіонів і підтримує місцеві громади. Аналіз європейської культурної політики дозволяє визначити ефективні стратегії для адаптації в Україні, що робить цю тему дослідження вкрай важливою та актуальною.

Мета дослідження: дослідити тенденції розвитку креативного туризму в Україні у контексті європейської культурної політики, проаналізувати успішні європейські практики, виявити можливості їх адаптації в українських реаліях та визначити стратегічні напрями інтеграції креативного туризму у національну туристичну стратегію.

Креативний туризм – це сучасна форма туризму, яка передбачає активну взаємодію туристів із місцевою культурою через участь у творчих заходах, майстер-класах, фестивалях, гастрономічних подіях та інших інтерактивних активностях (рисунок) [5].

Основні характеристики креативного туризму

Європейська культурна політика активно підтримує розвиток креативних індустрій через фінансування, культурний обмін та співпрацю між державами-членами ЄС та країнами-сусідами. Програми, такі як «Креативна Європа» та «Горизонт 2020», спрямовані на підтримку інновацій у культурних і творчих секторах. У період з 2014 по 2020 рік бюджет програми «Креативна Європа» становив €1,46 мільярда. На період 2021-2027 років бюджет збільшено до €2,44 мільярда, що підкреслює зростаючу увагу ЄС до культурних та креативних секторів [2]. У 2024 році програма «Креативна Європа» профінансувала 160 проєктів співпраці на загальну суму €59,7 мільйона, з яких 22 проєкти безпосередньо залучали українських партнерів [4].

З 2016 року Україна була повноправним учасником програми «Горизонт 2020». За цей період українські організації взяли участь у 230 проєктах, залучивши 323 учасників, із загальним обсягом фінансування €45,5 мільйона.

Українські учасники були особливо активними в галузях мобільності дослідників, енергетики, клімату та транспорту [3].

У процесі європейської інтеграції Україна має можливість брати участь у цих ініціативах, що дозволяє не лише отримувати фінансування для культурних проєктів, але й посилювати культурний обмін, зокрема через туризм. Участь у програмах ЄС сприяє інтеграції української культурної спадщини в європейський контекст, підвищує міжнародну впізнаваність та сприяє розвитку креативних індустрій в країні.

Україна має багатий культурний спадок, який включає традиційне мистецтво, музику, народні ремесла, гастрономічні традиції та природні ландшафти, що робить її привабливою для креативного туризму. Відкриття нових культурних маршрутів, організація фестивалів (наприклад, фестиваль народної музики або гастрономічні фестивалі) може стати ключовим аспектом розвитку цього виду туризму. Унікальність української культури може стати основою для створення автентичних туристичних продуктів, що привертають туристів з усього світу [5].

Креативний туризм може суттєво впливати на соціально-економічний розвиток країни. Він допомагає підтримувати малий та середній бізнес у регіонах, сприяє розвитку місцевих ремісників, художників і gastronomів. Креативний туризм також створює нові робочі місця, зокрема в готельному бізнесі, організації подій та екскурсій, а також у сфері культурного менеджменту. Крім того, він стимулює розвиток місцевої інфраструктури та залучення інвестицій.

Попри перспективи, розвиток креативного туризму в Україні стикається з рядом викликів. Це включає недостатню інфраструктуру, відсутність системної підтримки з боку держави, а також брак кваліфікованих кадрів у сфері туризму та культурного менеджменту. Іншою перешкодою є обмежена видимість української культури на міжнародній арені та недостатня промоція на міжнародних туристичних ринках. Однак ці проблеми можна подолати через партнерство з міжнародними організаціями, розвиток освітніх програм та активну участь у міжнародних культурних проєктах.

В Європі вже існують успішні приклади розвитку креативного туризму. Наприклад, Барселона активно розвиває маршрути, пов'язані з модернізмом та архітектурними об'єктами Гауді, Лісабон став важливим центром для гастрономічного туризму, а Краків приваблює туристів через фестивалі культури та мистецтва. Ці приклади показують, як інноваційний підхід до туризму може не лише залучати туристів, а й сприяти розвитку культурної спадщини та місцевих громад.

Креативні індустрії в Україні, такі як арт-дизайн, музика, кінематограф та література, можуть стати важливими складовими туристичних маршрутів. Українські кінематографічні та літературні традиції, такі як спадщина Тараса Шевченка або сучасні кінопродукції, можуть стати темою окремих турів, фестивалів та подій. Крім того, гастрономічний туризм, який відображає місцеві кулінарні традиції, може залучити іноземних туристів через унікальні страви та рецепти, характерні для різних регіонів України.

Отже, розвиток креативного туризму в Україні в контексті європейської культурної політики має великий потенціал. Завдяки багатій культурній спадщині, традиціям та сучасним культурним ініціативам Україна може стати важливим напрямком для розвитку креативного туризму в Європі. Для цього потрібно створювати сприятливі умови для розвитку креативних індустрій, активно підтримувати культурний обмін та інтегруватися в європейські культурні ініціативи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Офіційний сайт Міністерства культури та інформаційної політики України (2023). Розвиток культурних ініціатив та туризму в Україні.
2. Офіційний сайт Європейського Союзу URL: [Про програму «Креативна Європа» - Культура та креативність](#)
3. Офіційний сайт Європейського Союзу URL: [Міжнародне співробітництво з Україною у сфері досліджень та інновацій](#)
4. Офіційний сайт creativesunite.eu URL: [Творчі люди об'єднуються | «Креативна Європа» оголошує результати конкурсів на 2024 рік](#)
5. Миронов Ю. Б., Свидрук І. І. Теоретичні та практичні аспекти розвитку креативного туризму // Підприємництво і торгівля. 2023. №. 36. С. 19-24.

Науковий керівник: к. е. н., доцент Демко В. С.

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Національний університет харчових технологій
Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного
Полтавський фаховий коледж підприємництва і ресторанного бізнесу
Київський фаховий коледж туризму та готельного господарства

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ ТА ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

12 березня 2025 року, Київ

КИЇВ 2025

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ННІ неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол №9 від 20 березня 2025 р.)

Євроінтеграційні процеси в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі України: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (12 березня 2025 р.). Київ: НУБіП України. 2025. 350 с.

Редакційна колегія:

Мельниченко С. В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Сердюк М. Є. – доктор технічних наук, професор кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

Олюніна С. Л. – викладач кафедри готельно-ресторанної справи та туризму НУБіП України

У збірнику тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції висвітлюються результати наукових досліджень студентської молоді з питань, присвячених євроінтеграційним процесам у сфері готельно-ресторанного та туристичного бізнесу України. У матеріалах розглядаються виклики та перспективи адаптації галузі туризму в умовах євроінтеграції, інноваційні технології в закладах HoReCa, туристичне країнознавство, організація дозвілля молоді.

Конференція проводиться з метою посилення профорієнтаційної роботи із залучення активної шкільної молоді до навчання в НУБіП України, посилення наукової складової підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» і «Магістр», оприлюднення результатів їх дослідницької роботи, підвищення ефективності, якості наукових досліджень, обміну досвідом і представлення результатів науково-дослідної діяльності, обговорення дискусійних питань та визначення пріоритетів подальшого розвитку науки.

Видання розраховане для здобувачів вищої освіти, дослідників, викладачів, суб'єктів підприємницької діяльності.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори. Позиція редакції не завжди може збігатися з точкою зору автора.

© Колектив авторів, 2025

© НУБіП України, 2025